

Güneş Enerjisinde Gelenen Nokta ve Gelecek Projeksiyonları

*Şaban DEMİR
Enerji Uzmanı
13 Nisan 2012*

SUNUM PLANI

- **Güneş Enerjisi Potansiyelimiz ve Hedefler**
- **Global Güneş Enerjisi Piyasası**
- **YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)**
- **Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler**
- **Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Süreç**
- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi**

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI POTANSİYELİMİZ

- Ülkemiz yenilenebilir enerji kaynakları yönünden dünyanın zengin ülkelerinden birisidir.

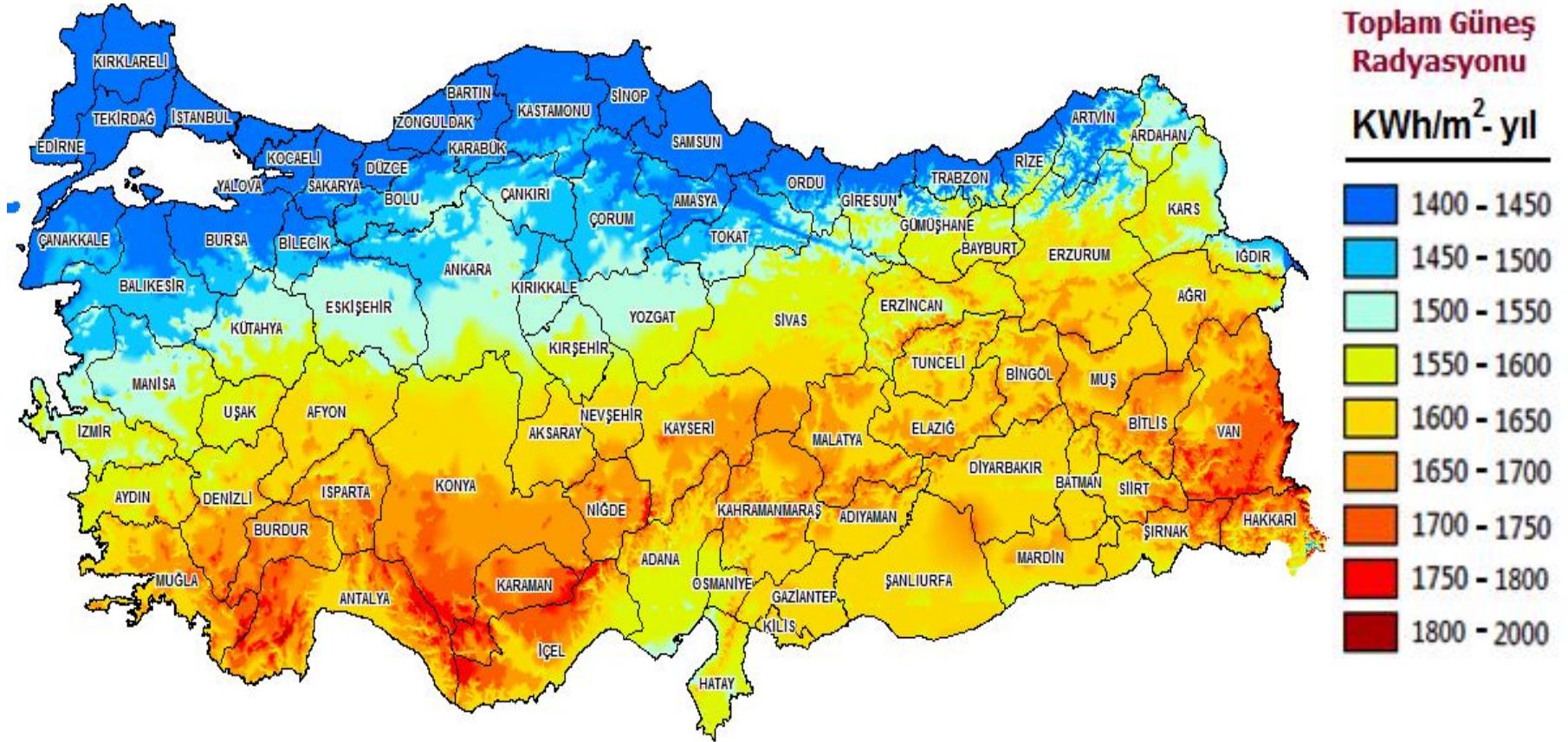
KAYNAK TÜRÜ	YERLİ POTANSİYEL
Hidro	35.000 MW (135 milyar kWh/yıl elektrik)
Rüzgâr	Çok Verimli: 8.000 MW, Orta Verimli: 40.000 MW (130 milyar kWh/yıl elektrik)
Jeotermal	31.500 MW (1.500 MW'ı elektrik üretimine elverişli)
Biyokütle	8,6 MTEP (1,3 milyar kWh/yıl elektrik)
Güneş Enerjisi	80 MTEP (<u>380 milyar kwh/yıl elektrik</u>)

GÜNEŞ ENERJİSİ POTANSİYELİMİZ

- Ülkemiz Güneş enerjisi potansiyeli bakımından Avrupa'nın önde gelen ülkelerinden biridir. Yıllık 380 milyar kWh enerji potansiyeli mevcuttur.
- Türkiye'nin yıllık ortalama güneş ışınımı 1311 kWh/m²yıl, ortalama yıllık güneşlenme süresi ise 2640 saattir. Bu rakam günlük 3,6 kWh/m² güce, günde yaklaşık 7,2 saat, toplamada ise 110 günlük bir güneşlenme süresine denk gelmektedir.

GÜNEŞ ENERJİSİ POTANSİYELİMİZ

GÜNEŞ ENERJİSİ POTANSİYELİMİZ

Türkiye'nin Aylık Ortalama Güneş Enerjisi Potansiyeli

Kaynak: EİE Genel Müdürlüğü

Aylar	Aylık Toplam Güneş Enerjisi		Güneşlenme Süresi (Saat/ay)
	(Kcal/cm2-ay)	(kWh/m2-ay)	
Ocak	4,45	51,75	103
Şubat	5,44	63,27	115
Mart	8,31	96,65	165
Nisan	10,51	122,23	197
Mayıs	13,23	153,86	273
Haziran	14,51	168,75	325
Temmuz	15,08	175,38	365
Ağustos	13,62	158,4	343
Eylül	10,6	123,28	280
Ekim	7,73	89,9	214
Kasım	5,23	60,82	157
Aralık	4,03	46,87	103
Toplam	112,74	1311	2640
Ortalama	308,0 cal/cm2-gün	3,6 kWh/m2-gün	7,2 saat/gün

Türkiye'nin Yıllık Toplam Güneş Enerjisi Potansiyelinin Bölgelere Göre Dağılımı

Kaynak: EİE Genel Müdürlüğü

BÖLGE	TOPLAM GÜNEŞ ENERJİSİ	GÜNEŞLENME SÜRESİ (Saat/yıl)
	(kWh/m2-yıl)	
G.DOĞU ANADOLU	1460	2993
AKDENİZ	1390	2956
DOĞU ANADOLU	1365	2664
İÇ ANADOLU	1314	2628
EGE	1304	2738
MARMARA	1168	2409
KARADENİZ	1120	1971

Güneş Enerjisine ilişkin Hedefler

- 18.05.2009 tarihli Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesinde; **Güneş Enerjisinin Elektrik Üretimi için kullanılmasının yaygınlaştırılması ve ülke potansiyelinin azami kullanılmasının sağlanması hedeflenmiştir.**
- Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi içindeki payının **en az %30 olması.**

SUNUM PLANI

- **Güneş Enerjisi Potansiyelimiz ve Hedefler**
- **Global Güneş Enerjisi Piyasası**
- **YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)**
- **Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler**
- **Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Süreç**
- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi**

GLOBAL GÜNEŞ ENERJİSİ PİYASASI

2011 yılı sonu itibariyle;

- Dünya Kurulu Gücü 67.400 MW (2011 Yılında 27.650 MW ilave),
(Dünya PV Piyasası 2011'de %70 oranında büyüdü.)
(Dünya Elektrik Talebi %0,5 oranında arttı.)
- Avrupa Kurulu Gücü: 50.300 MW (2011 Yılında 21.000 MW ilave)
(Avrupa PV Piyasası 2011'de %71 oranında büyüdü.)
(Avrupa Elektrik Talebi %2 oranında arttı.)

Ülkeler	2011 Yılında Sisteme İlave Ettiği Kurulu Gücü (MW)	2011 Yılı Sonu Kümülatif Kurulu Gücü (MW)	Toplam Kurulu Güç İçerisindeki Payı (%)
Almanya	7.500	24.700	37
İtalya	9.000	12.500	18,5
Japonya	1.100	4.700	7
İspanya	400	4.200	6
ABD	1.600	4.200	6
Çin	2.000	2.400	3,5

GLOBAL GÜNEŞ ENERJİSİ PİYASASI

ALMANYA PV PİYASASI (24.700 MW)

- **Almanya PV Piyasasında 2011 Yılından İtibaren Yapılmakta Olan Kurulumlar İçin Uygulanan 20 Yıllık Alım Teşviklerindeki Tarife Yapısı:**

Binalarda (Çatı Uygulamaları)

- 30 kWp'ten Küçük Sistemler → 0,287 €/kWh
- 30 kWp'ten 100 kWp'e Sistemler → 0,273 €/kWh
- 100 kWp'ten 1 MWp'e Sistemler → 0,259 €/kWh
- 1 MWp'ten Büyük Sistemler → 0,216 €/kWh

Zemin Uygulamalarında → 0,211 €/kWh

Yeniden Gelişim Alanları Bulunan Zemin Uygulamalarında → 0,227 €/kWh'dir.

2012 yılındaki yeni sistemler için tarife fiyatları % 9 oranında azaltılmıştır.

GLOBAL GÜNEŞ ENERJİSİ PİYASASI

İTALYA PV PİYASASI (12.500 MW)

- **2011 Yılı Haziran Ayından İtibaren Uygulanmakta Olan Fiyat Tarifesi:**

<u>Sistem Gücü</u>	<u>Bina Uygulamaları</u>	<u>Diğer Uygulamalar</u>
1 - 3 kWp arası	0,387 €/kWh	0,344 €/kWh
3 - 20 kWp arası	0,356 €/kWh	0,319 €/kWh
20-200 kWp arası	0,338 €/kWh	0,306 €/kWh
200 kWp- 1MWp arası	0,325 €/kWh	0,291 €/kWh
1 MWp-5 MWp arası	0,314 €/kWh	0,277 €/kWh
5 MWp'ten Büyük	0,299 €/kWh	0,264 €/kWh

GLOBAL GÜNEŞ ENERJİSİ PİYASASI

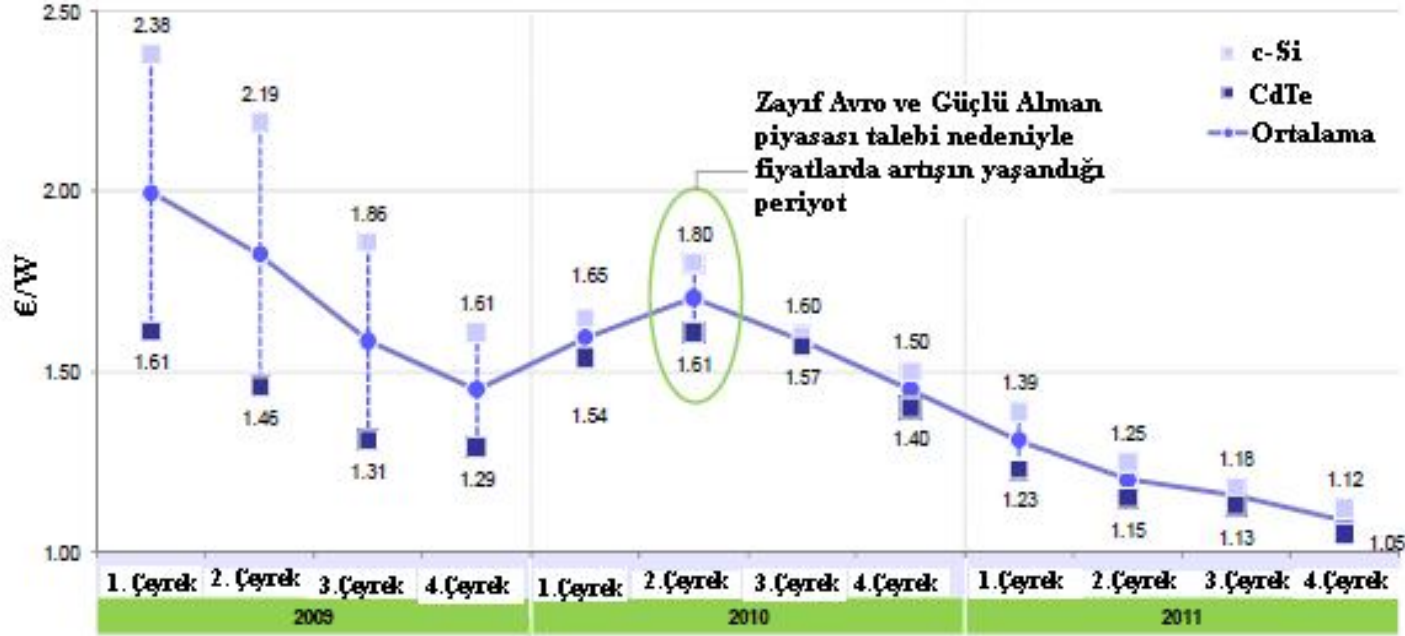
İSPANYA PV PİYASASI (4.200 MW)

2010 yılının Ekim ve Aralık aylarında İspanya hükümeti “RD 1565/2010 ve RD-L 14/2010” sayılı düzenlemelerle tarife süresinin geçerliliğini 28 yıl olarak belirlemiş, 2014 yılına kadar kurulumu yapılacak sistemlere uygulanacak tarifelerde %10 ile %30 arasında bir azaltım öngörmüştür.

- **Kurulumu Yapılacak Yeni PV Sistemleri İçin Uygulanacak Tarife Yapısı:**
- Binaya ve Çatıya Entegre 20 kWp’ten Küçük Sistemler için→0,289 €/kWh,
 - Binaya ve Çatıya Entegre 20 kWp’ten Büyük Sistemler için→0,204 €/kWh,
 - Zemine Entegre 10 kWp’e Kadar Sistemler için→0,135 €/kWh.

GLOBAL GÜNEŞ ENERJİSİ PİYASASI

2009-2011 Yılları Arası PV Modül Maliyetleri

2009 yılı başında 1,61-2,38 €/W (2,1-3,1\$/W) bandında yer alan modül fiyatlarının 2011 yılı sonunda 1,05-1,12 €/W (1,36-1,46 \$/W) bandına düştüğü görülmektedir

SUNUM PLANI

- **Güneş Enerjisi Potansiyelimiz ve Hedefler**
- **Global Güneş Enerjisi Piyasası**
- **YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)**
- **Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler**
- **Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Süreç**
- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi**

Güneş Enerjisine ilişkin Mevzuat

Ülkemiz elektrik piyasası mevzuatında güneş enerjisi de dahil olmak üzere yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili hukuki düzenlemeler;

- ***5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun,***
- ***4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu,***
- ***5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu,***
- ***Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği,***
- ***Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik,***
- ***Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik,***
- ***Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik,***
- ***Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri Hakkında Yönetmelik,***
- ***Rüzgar Ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Ölçüm Standardı Tebliği.***

Güneş Enerjisine ilişkin Mevzuat (5346 sayılı YEK Kanunu)

Ülkemizde yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik temel hukuki düzenlemeler, TBMM tarafından “*Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretiminde kullanımının yaygınlaştırılması, bu kaynakların güvenilir, ekonomik ve kaliteli biçimde ekonomiye kazandırılması, kaynak çeşitliliğine katkıda bulunmak, sera gazı emisyonlarının azaltılması, atıkların değerlendirilmesi, çevrenin korunması ve bu amaçların gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan imalat sektörünün geliştirilmesi*” amaçlarıyla **10/05/2005** tarihinde kabul edilen ve 18/05/2005 tarihli ve 25819 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **5346 sayılı “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun”**da yer almaktadır.

Güneş Enerjisine ilişkin Mevzuat (5346 sayılı YEK Kanununda Yapılan Değişiklik)

- 5346 sayılı YEK Kanununda tüm yenilenebilir kaynaklar için üst sınır olarak **5,5 Euro cent/kWh** bedel üzerinden alım garantisi getirilmişti. Rüzgâr ve hidrolik kaynakların kullanımında sağlanan artışa rağmen belirlenen teşvik fiyatı başta **güneş enerjisi** olmak üzere diğer yenilenebilir kaynaklar için yeterli olmadığından bu alanlarda beklenen gelişmeler sağlanamamıştır. Bu nedenle söz konusu Kanunda değişikliğe gidilerek, 08/01/2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **29/12/2010 tarihli ve 6094 sayılı “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”** ile **kaynak bazında teşvik mekanizması ve yerli ürün kullanımında ilave teşvikler** başta olmak üzere önemli düzenlemeler getirilmiştir.

Değişiklik Sonrası YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)

- YEK Kanunu'nun "***YEK Destekleme Mekanizması***" başlıklı 6 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan düzenleme ile kaynak bazında teşvik mekanizması getirilerek yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretim tesislerine verilen enerji alım garantisi desteğinin ***miktarı ve süreleri*** yeniden belirlenmiştir.
- Söz konusu madde hükmünde, yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin kaynak bazında belirlenen Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan teşvik fiyatlarının *18/5/2005 tarihinden 31/12/2015 tarihine kadar işletmeye girmiş veya girecek YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim lisansı sahipleri için **on yıl süre** ile uygulanacağı düzenlenmiştir. Güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için teşvik fiyatı ***13,3 ABD Doları cent/kWh*** olarak belirlenmiştir. Ayrıca, söz konusu madde ile, arz güvenliği başta olmak üzere diğer gelişmeler doğrultusunda *31/12/2015 tarihinden sonra işletmeye girecek olan YEK Belgeli üretim tesisleri için bu Kanuna göre uygulanacak miktar, fiyat ve süreler ile kaynakların ekli I sayılı Cetveldeki fiyatları geçmemek üzere, Bakanlar Kurulu tarafından belirleneceği düzenlenmiştir.**

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINA UYGULANACAK TEŞVİK FİYATLARI

➤ Madde 6- (1) 18/5/2005 tarihinden 31/12/2015 tarihine kadar işletmeye girmiş veya girecek YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim lisansı sahipleri için, bu Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan fiyatlar, **on yıl süre** ile uygulanır.

I Sayılı Cetvel	
Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipi	Uygulanacak Fiyatlar (ABD Doları cent/kWh)
a. Hidroelektrik üretim tesisi	7,3
b. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi	7,3
c. Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	10,5
d. Biyokütleyle dayalı üretim tesisi (çöp gazı dahil)	13,3
e. Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	13,3

YEK DESTEKLEME MEKANİZMASI

- YEK Kanununda yapılan değişiklikle 5, 6, 6/A, 6/B ve 11 inci maddelerinde düzenlenen hükümler ile 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 5 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan ve YEK Kanunu kapsamında uygulanacak YEK Destekleme Mekanizmasının işleyişini Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM) uygulamaları dahil düzenlemek amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından çıkarılan ***“Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik”*** 21/07/2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmeliğin *6 ıncı maddesinde* yer alan hüküm gereği, YEK Kanunu kapsamında YEK Destekleme Mekanizmasına bir sonraki takvim yılında tabi olmak isteyenler YEK Belgesi almak ve **31 Ekim tarihine kadar** EPDK’ya başvurmak zorundadır.

YEK DESTEKLEME MEKANİZMASI

- YEK Kanunu'nun 6 ıncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan, *“YEK Destekleme Mekanizmasında öngörülen süreler; tesislerden işletmedekiler için işletmeye girdiği tarihten, henüz işletmeye girmemiş olanlar için işletmeye girecekleri tarihten itibaren başlar. YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olanlar, uygulamaya dâhil oldukları yıl içerisinde uygulamanın dışına çıkamaz”* hükmü ile dördüncü fıkrasında yer alan *“YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olanların listesi ile bunlara ait tesislerin işletmeye giriş tarihlerine, yıllık elektrik enerjisi üretim kapasitelerine ve yıllık üretim programına ilişkin bilgiler, kaynak türlerine göre her yıl 30 Kasım tarihine kadar EPDK tarafından yayımlanır”* hükmü gereği destekleme mekanizmasından yararlanmanın **yıllık bazda** olacağı ve ilgili kayıt ve duyuruların EPDK tarafından yerine getirileceği düzenlenmiştir.

5346 Sayılı YEK Kanunu Çerçevesinde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması

- **YEK Destekleme Mekanizması:** Bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim faaliyeti gösterenlerin faydalanabileceği **fiyat, süreler ve bunlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları içeren destekleme mekanizmasını,**
- **YEK toplam bedeli:** YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olan tüzel kişilerin her biri tarafından iletim veya dağıtım sistemine verilen **elektrik enerjisi miktarı ile nihai YEK listesindeki fiyatların çarpılması** suretiyle, **enerjinin sisteme verildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru** üzerinden Türk Lirası olarak hesaplanan bedellerin toplamını,

ifade eder.

5346 Sayılı YEK Kanunu Çerçevesinde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması

- PMUM, her fatura dönemi için **YEK toplam bedelini ilan eder** ve her bir tedarikçinin **ödeme yükümlülüğü oranını** belirler.
- **Ödeme yükümlülüğü oranı:** Tüketicilere elektrik enerjisi satışı yapan tedarikçilerin ödemekle yükümlü olacağı tutarın hesaplanmasında kullanılacak olan, **her bir tedarikçinin tüketicilerine sattığı elektrik enerjisi miktarının**, bu tedarikçilerin tamamının tüketicilere sattığı toplam elektrik enerjisi miktarına bölünmesi suretiyle hesaplanan oranı,

5346 Sayılı YEK Kanunu Çerçevesinde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması

Tüketicilere elektrik enerjisi sağlayan her bir tedarikçinin ödemekle yükümlü olduğu tutar belirlenerek ilgili **tedarikçiye fatura edilir** ve yapılan tahsilat YEK Destekleme Mekanizmasına tabi **tüzel kişilere payları oranında ödenir.**

YERLİ ÜRÜN KULLANIMI

Kaynak bazında düzenlenen destekleme mekanizmasından sonra Kanundaki değişiklikle getirilen bir diğer önemli düzenleme, yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretim tesislerinde kullanılacak yerli makine ve ekipmanlar için ilave teşvik mekanizmasıdır.

MADDE 6/B – (1) Lisans sahibi tüzel kişilerin 31/12/2015 tarihinden önce işletmeye giren üretim tesislerinde kullanılan mekanik ve/veya elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmiş olması halinde; I sayılı Cetvelde belirtilen fiyatlara, üretim tesisinin işletmeye giriş tarihinden itibaren beş yıl süreyle; bu Kanuna ekli II sayılı Cetvelde belirtilen fiyatlar ilave edilir.

II Sayılı Cetvel		
Tesis Tipi	Yurt İçinde Gerçekleşen İmalat	Yerli Katkı İlavesi (ABD Doları cent/kWh)
C- Fotovoltaik güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- PV panel entegrasyonu ve güneş yapısal mekaniği imalatı	0,8
	2- PV modülleri	1,3
	3- PV modülünü oluşturan hücreler	3,5
	4- İnvörtör	0,6
	5- PV modülü üzerine güneş ışığını odaklayan malzeme	0,5

YERLİ ÜRÜN KULLANIMI

Kanunun 6/B maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen ve II sayılı Cetvelde yer alan bu fiyatların belgelendirilmesi, denetlenmesi, yurt içinde imalatın kapsamının tanımı, standartları ve sertifikasyonu ile ilgili usul ve esasları içeren “*Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik*” Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanarak 19 Haziran 2011’de Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Söz konusu yönetmelikle yerli ürün kullanımının belgelendirilmesi ve denetlenmesi görevi ETKB’ye verilmiştir.

II Sayılı Cetvel		
Tesis Tipi	Yurt İçinde Gerçekleşen İmalat	Yerli Katkı İlavesi (ABD Doları cent/kWh)
D- Yoğunlaştırılmış güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Radyasyon toplama tüpü	2,4
	2- Yansıtıcı yüzey levhası	0,6
	3- Güneş takip sistemi	0,6
	4- Isı enerjisi depolama sisteminin mekanik aksamı	1,3
	5- Kulede güneş ışınını toplayarak buhar üretim sisteminin mekanik aksamı	2,4
	6- Stirling motoru	1,3
	7- Panel entegrasyonu ve güneş paneli yapısal mekaniği	0,6

YERLİ ÜRÜN KULLANIMI

MADDE 6/B – (3) 31/12/2015 tarihinden sonra işletmeye girecek olan YEK Belgeli üretim tesisleri için yerli katkı ilavesine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenerek ilan edilir.

MAKSİMUM TEŞVİK FİYATI

Kaynak Türü	Maksimum Teşvik Fiyatı	
	(ABD cent/kWh)	(Kıř/kWh)
Fotovoltaik	20	35,4
Yoğunlaştırılmış güneş enerjisi	22,5	38,25

Değişiklik Sonrası YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- YEK Kanunu'nun 6 ıncı maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen ve güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerindeki aksamın sağlanması gereken standartlar ve denetimlerde uygulanacak test yöntemleri ile birlikte, bu tesislerde ve hibrit üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisi içerisindeki güneş enerjisine dayalı üretim miktarlarının denetimine ilişkin usul ve esasları içeren "**Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri Hakkında Yönetmelik**" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanarak 19 Haziran 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu yönetmelikle, söz konusu görev mülga Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğüne (Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü) verilmiştir.

Değişiklik Sonrası YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- **31/12/2013 TARİHİNE KADAR GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI ÜRETİM TESİSLERİNİN BAĞLANABİLECEĞİ TRAFİKO MERKEZLERİ VE BAĞLANTI KAPASİTELERİ 600 MW'LIK SINIR DAHİLİNDE ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TARAFINDAN İLAN EDİLEREK 11/08/2011 tarih ve 28022 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.** Bakanlık söz konusu duyuruda, Resmi Gazete'nin 4 Şubat 2012 tarihli sayısında yayınlanan ilan ile değişikliğe giderek, güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurulması için **PROJE GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN ALANLARA İLİŞKİN SINIRLANDIRMAYI KALDIRMIŞ**, güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurmak için yapılacak lisans başvuruları kapsamında sunulacak olan standardına uygun ölçümlerde, 1650 kWh/m²-yıl olan yatay yüzeye gelen **YILLIK TOPLAM GÜNEŞ RADYASYONU ALT SINIR DEĞERİNİ 1620 KWH/M²-YIL OLARAK REVİZE ETMİŞTİR.**

Değişiklik Sonrası YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- Ayrıca, 31/12/2015 tarihinden sonraki yıllara ait bağlantı kapasiteleri ve trafo merkezlerinin, ilki 1/4/2014 tarihinde olmak üzere *her yıl Bakanlık tarafından* belirleneceği ve yayımlanacağı, 31/12/2013 tarihinden sonra iletim sistemine bağlanacak YEK Belgeli güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin toplam kurulu gücünü belirlemeye Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu hükümleri ilgili maddede düzenlenmiştir.

Değişiklik Sonrası YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- 5346 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle getirilen diğer bir önemli düzenleme de Kanunun 6/C maddesinin dördüncü fıkrasında ifade edilen “Güneş enerjisine dayalı lisans başvurularında standardına uygun ölçüm bulundurulmasının zorunlu olması”dır. Bu madde hükmü ile Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin 8 inci maddesi hükümlerine dayanılarak EPDK tarafından hazırlanan “**Rüzgar Ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Ölçüm Standardı Tebliği**” 22/02/2012 tarihli ve 28212 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. EPDK’ya lisans başvurusunda bulunacak tüzel kişilere, bu Tebliğ kapsamında düzenlenen şartlara uygun olarak elde edilmiş **en az altı ayı yerinde ölçüm yapılmış olmak kaydıyla asgari bir yıl süreli veri sunma zorunluluğu** getirilmiştir. **Rüzgar Ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Ölçüm Standardı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ**, 31 Mart 2012 tarihli ve 28250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Değişiklik Sonrası YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- YEK Kanununun 6/C maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen diğer önemli bir husus da “**Güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurulması için yapılan lisans başvurularında, tesis sahasının malikinin lisans başvurusunda bulunması halinde aynı sahaya başka başvuru yapılamayacak olması**”dır. Aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla başvurunun bulunması halinde ise, başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanı belirlemek için TEİAŞ Genel Müdürlüğü tarafından YEK Kanununda belirlenen süreler boyunca uygulanmak üzere, **I sayılı Cetvelde öngörülen fiyatların eksiltilmesi usulü ile yarışma yapılacağı** ve yapılacak yarışmaya ilişkin usul ve esasların TEİAŞ tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARDI TEBLİĞİ

■

■ BİRİNCİ BÖLÜM

■ Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

■

■ Amaç ve kapsam

■

MADDE 1 - (1) Bu Tebliğ; Rüzgâr ve Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla yapılan lisans başvurularında kaynak bazında standardına uygun ölçüm yapılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

■

■ Dayanak

■

MADDE 2 - (1) Bu Tebliğ, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/C ve 4/8/2002 tarihli ve 24836 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 8 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARTI TEBLİĞİ

▪ Tanımlar

- **MADDE 3 - (1)** Bu Tebliğde geçen;
 - a) İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip olduğu lisans veya lisansları,
 - b) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
 - c) Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM): Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra teşkilatını,
 - ç) Standart ölçüm: Lisans başvurusunda bulunan tüzel kişiler tarafından tesisin kurulacağı saha üzerinde, bu Tebliğ kapsamında düzenlenen şartlara uygun olarak elde edilmiş ölçümü, d) UTM Koordinatı: “Universal Transversal Mercator” izdüşümünde altı derecelik dilim esasına göre verilen koordinatı (ED 50 Datum),
 - e) Rüzgar Ölçümü: Rüzgar hızı ve rüzgar yönünün ölçümünü,
 - f) **Güneş Ölçümü: Güneş radyasyonu ve güneşlenme süresi ölçümünü,**
 - **ifade eder.**
- (2) Bu Tebliğde geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer terim ve kavramlar ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARTI TEBLİĞİ

■ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

■ Güneş Ölçümlerine İlişkin Hükümler

- Güneş ölçümlerine ilişkin yükümlülük
- **MADDE 10 – (1)** Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere lisans başvurusunda bulunan tüzel kişiler tarafından, tesisin kurulacağı saha üzerinde, bu Tebliğ kapsamında düzenlenen şartlara uygun olarak elde edilmiş *en az altı ayı yerinde ölçüm yapılmış olmak kaydıyla asgari bir yıl süreli veri sunulması zorunludur. Lisans başvurusu esnasında Ek-3'te yer alan Güneş Ölçüm İstasyonu Kurulum Raporu ve Ek-4'te yer alan Güneş Ölçüm Sonuç Raporu Kuruma sunulur.*
- (2) Ölçüm yapılacak sahada bu Tebliğde belirtilen ölçüm istasyonunun kurulması için gerekli olan, sahaya ilişkin izinlerin alınması ilgili tüzel kişinin sorumluluğundadır. Bu izinler, MGM'ye başvuru yapılmadan önce ilgili tüzel kişi tarafından alınacak ve başvuru dosyasına eklenecektir.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARTI TEBLİĞİ

- **Güneş ölçümlerinin sahayı temsil etmesi**
- **MADDE 11 - (1)** Ölçüm istasyonu, güneş enerjisine dayalı üretim tesisinin kurulacağı lisans başvurusu yapılan santral sahası alanında yer almalıdır. *Aynı sahaya birden fazla ölçüm istasyonu kurulmasının talep edilmesi durumunda, ölçüm istasyonlarının birbirini etkilememesi yönündeki düzenleme MGM tarafından yapılır.*
- **Güneş ölçümlerine başlama**
- **MADDE 12 – (1)** *Ek-3'te yer alan Güneş Ölçüm İstasyonu Kurulum Raporunu onaylama yetkisi yerinde inceleme yapılması kaydıyla Meteoroloji Genel Müdürlüğünde olup raporun onaylandığı tarih güneş ölçümüne başlama tarihi olarak kabul edilir.*
- (2) Güneş Ölçüm Sonuç Raporu, Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve lisans başvurusunda bulunacak tüzel kişi tarafından müştereken onaylanır.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARTI TEBLİĞİ

- **Güneş enerjisi ölçümleri**
- **MADDE 13 – (1)** Güneş enerjisine dayalı lisans başvurularında aşağıdaki esaslar doğrultusunda ölçüm verileri bulundurulur:
 - a) Lisans başvurusu kapsamındaki tesisin kurulacağı alandaki güneş ölçüm istasyonunda TS ISO 9060 veya ISO 9060 standardına uygun *güneş radyasyon ölçüm sensörü (piranometre) ve güneşlenme süresi sensörü kullanılır. Ölçüm istasyonunda ayrıca sıcaklık sensörü, bağıl nem sensörü, rüzgâr hızı ve rüzgâr yönü sensörü ile ölçüm kayıt cihazı bulunur.*
 - b) 2 ila 5 metre arasında bir yükseklikte kurulan piranometre ile yer yüzünün yatay düzlemindeki bir metrekaresine gelen toplam güneş radyasyonu ölçülür ve *dakikalık veya on dakikalık* bazda kayıt edilir.
 - c) 2 ila 5 metre arasında bir yükseklikte kurulan güneşlenme süresi sensörü ile dakikalık olarak yapılan ölçümlerden saatlik toplamlar kaydedilir.
 - ç) Ölçüm istasyonunda kullanılan güneş ölçüm sensörlerinin TS ISO 9060 veya ISO 9060 standardına uygunluk belgesi, güncel kalibrasyon sertifikası ve benzeri belgeler başvuru dosyasında yer alır.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARTI TEBLİĞİ

- (2) Yapılan ölçümler, ölçüm verileri üzerinde değişikliğe sebep olacak *herhangi bir müdahale olmaksızın çevrimiçi olarak* MGM'ye iletilecektir. Veri iletimi, günün belli bir saatinde veri kayıt cihazı tarafından *MGM'nin belirleyeceği e-posta adresine veya terminale otomatik olarak gönderilir.*
- (3) Kayıt edilen tüm ölçüm verileri, belli zaman aralıklarında veya ölçüm süresinin sonunda, verileri değiştirecek herhangi bir müdahale olmaksızın orijinal olarak MGM'ye elektronik ortamda sunulacaktır. MGM'ye sunulacak verilerin doğruluğundan ve güvenilirliğinden başvuru sahibi sorumludur.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARTI TEBLİĞİ

- **Güneş ölçüm süresi**
- **MADDE 14 - (1)** Güneş ölçüm istasyonunda, *en az altı ayı yerinde ölçüm yapılmış olmak kaydıyla asgari bir yıl süreli veri sunulması zorunludur.*
- (2) Yerinde yapılan en az altı aylık ölçüm süresi içerisinde, işletme ve/veya bakım veya sair nedenlerle veri kaybı yüzde 20'den daha fazla olamaz. *Veri kaybının yüzde 20'ye kadar olduğu durumlarda kayıp veriler, mevcut veriler veya faaliyet alanını temsil edebilecek MGM tarafından belirlenecek bir veya birkaç meteoroloji istasyonu verilerinden faydalanılarak istatistiksel veri tamamlama yöntemlerinden birisi (enterpolasyon ve benzeri) kullanılarak elde edilir.*
- (3) Ölçüm verilerinden anormal olduğu değerlendirilen veriler için de, yüzde 20'lik kayıp veri sınırının içinde kalmak kaydıyla, istatistiksel veri tamamlama yöntemlerinden birisi (enterpolasyon ve benzeri) kullanılabilir.

RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARDI TEBLİĞİ

- **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**
- **Çeşitli ve Son Hükümler**
- **Mevcut Ölçümler**
- **GEÇİCİ MADDE 1 - (1)** *Bu Tebliğin yayım tarihinden önce ölçüme başlamış olan tüzel kişiler için, bu tebliğde belirlenen şartların sağlanması ve ilgili kurum raporunun yetkililer tarafından onaylanması halinde raporun onaylandığı tarih ölçüme başlama tarihi olarak kabul edilir.*
- **Yürürlük**
- **MADDE 15 - (1)** Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
-
- **Yürütme**
- **MADDE 16 - (1)** Bu Tebliğ hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

SUNUM PLANI

- **Güneş Enerjisi Potansiyelimiz ve Hedefler**
- **Global Güneş Enerjisi Piyasası**
- **YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)**
- **Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler**
- **Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Süreç**
- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi**

Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak hazırlanan ve 4/8/2002 tarihli ve 24836 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin;**

- *7 inci maddesinin altıncı fıkrasında, rüzgar ve güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla yapılan lisans başvurularına ilişkin başvuru alma tarihinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun Kararıyla belirleneceği ve Kurum internet sayfası ile Resmî Gazete'de duyurulacağı,*
- *7 inci maddesinin onikinci fıkrasında, güneş enerjisine dayalı her bir üretim tesisi başvurusunun kurulu gücünün **50 MW'ı geçemeyeceği,***
- *8 inci maddesinin beşinci fıkrasında, güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla yapılan *lisans başvurularında kaynak bazında standardına uygun ölçüm bulundurulmasının zorunlu olduğu (5346 sayılı YEK Kanunu'nun 6/C maddesinin dördüncü fıkrası),**

Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- *8 inci maddesinin altıncı fıkrasında, güneş enerjisine dayalı lisans başvurusuna konu tesis yerleşim sahasının tamamına sahip tüzel kişinin lisans başvurusunda bulunması halinde, ilgili tüzel kişinin başvurusu sonuçlandırılıncaya kadar aynı saha için aynı kaynağa dayalı başka bir lisans başvurusunun alınmayacağı,*
- *12 nci maddesinin dördüncü fıkrasında, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisi kurmak üzere lisans almak için başvuruda bulunan tüzel kişilerden lisans alma bedelinin yüzde biri dışında kalan tutarın tahsil edilmeyeceği, ayrıca bu tesisler için ilgili lisanslara derç edilen tesis tamamlanma tarihini izleyen ilk sekiz yıl boyunca yıllık lisans bedelinin alınmayacağı,*
- *Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin onbirinci fıkrasında, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, lisanslarında belirlenen sahaların dışına çıkılmaması ve işletme anında sisteme verilen gücün lisanslarında belirtilen kurulu gücü aşmaması kaydıyla ek kapasite kurabilecekleri,*

Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- *17 inci maddesinin yedinci fıkrasında*, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde üretim yapan üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, bir takvim yılında, lisanslarında yer alan lisansa konu tesisin kaynağına göre mevcut kurulu gücü ile üretebileceği yıllık üretim miktarı ile ürettiği miktar arasındaki farkı geçmemek kaydıyla özel sektör toptan satış şirketlerinden elektrik enerjisi satın alabilecekleri,
- *30 uncu maddesinin beşinci fıkrasında*, perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilerin, serbest olmayan tüketicilere satış amacıyla yapılan elektrik enerjisi alımlarında, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı bir üretim tesisinde üretilen elektrik enerjisi satış fiyatı; TETAŞ'ın satış fiyatından düşük veya eşit olduğu ve daha ucuz bir başka tedarik kaynağı bulunmadığı takdirde, öncelikli olarak söz konusu yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisinde üretilen elektrik enerjisini satın almakla yükümlü oldukları,
- *38 inci maddesinin onbirinci fıkrasında*, TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından bağlantı görüşünün oluşturulması ve sisteme bağlantı yapılmasında sırasıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri ile yerli doğal kaynaklara dayalı üretim tesislerine öncelik tanınacağı,

Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler

- “Araştırma geliştirme faaliyetleri” başlıklı EK 1 inci maddesinde, Kanunla kurulmuş araştırma kurumları ile 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda düzenlenen yüksek öğretim kurumlarının, bilimsel *araştırma geliştirme ve eğitim faaliyetleri kapsamında aynı dağıtım bölgesinde olmak, kendi ihtiyaçlarını karşılamak ve azami 10 MW kurulu gücü geçmemek kaydıyla yerleşkelerinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisi kurmak amacıyla uhdelerindeki anonim ya da limited şirketleri vasıtasıyla yapacakları lisans başvurularında Lisans Yönetmeliği'nin 7 nci maddesinin altıncı fıkrası ile 8 inci maddenin ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarının uygulanmayacağı,*
- *Geçici 43 üncü maddesinde, 8/1/2011 tarihi itibarıyla işletmede olanlar dâhil, 31/12/2015 tarihine kadar işletmeye girecek yönetmelik kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinden, ulaşım yollarından ve lisanslarında belirtilen sisteme bağlantı noktasına kadarki TEİAŞ ve dağıtım şirketlerine devredilecek olanlar da dâhil enerji nakil hatlarından yatırım ve işletme dönemlerinin ilk on yılında izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine yüzde seksenbeş indirim uygulanacağı (5346 sayılı YEK Kanunu'nun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası),*

SUNUM PLANI

- **Güneş Enerjisi Potansiyelimiz ve Hedefler**
- **Global Güneş Enerjisi Piyasası**
- **YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)**
- **Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler**
- **Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Süreç**
- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

- 1) **5346 SAYILI YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN KANUNDA (YEK KANUNU)** 08/01/2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 29/12/2010 tarihli ve 6094 sayılı Kanun ile değişikliğe gidilmiştir.
- 2) PMUM dâhil uygulamalara ilişkin usul ve esaslar, **EPDK** tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenmesi.
(“YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ BELGELENDİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK” 21 Temmuz 2011 Tarihinde Resmi Gazete’de yayımlandı.)
- 3) Yurt içinde imalatın kapsamının tanımı, standartları, sertifikasyonu ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar, **Bakanlık** tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi
(“YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINDAN ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETEN TESİSLERDE KULLANILAN AKSAMIN YURT İÇİNDE İMALATI HAKKINDA YÖNETMELİK ” 19 Haziran 2011’de Resmi Gazete’de yayımlandı.)

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik

Yurt içi imalatın belgelendirilmesi

(1) Kanunun 6/B maddesinde yer alan hükümden yararlanmak isteyen lisans sahibi tüzel kişiler, bu Yönetmelik ekinde yer alan **EK-1 Yurt İçinde İmal Edilen Aksam Tanımları listesinde** olanlar arasından yurt içinden tedarik ederek elektrik üretim tesislerinde kullanmakta oldukları aksama ait aşağıdaki belgeleri **Bakanlık ve/veya Bakanlığın görevlendirdiği kuruluşa beyan etmek zorundadır.**

a) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre işlem yapan **yeminli mali müşavir tarafından hazırlanması ve sistem veya aksam tedarikçisinin bağlı bulunduğu Sanayi Odası ve/veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından onaylanması gereken bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 Yerli İmalat Durum Belgesi,**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik

Yurt içi imalatın belgelendirilmesi

b) TS EN 45011 “Ürün Belgelendirmesi Yapan Belgelendirme Kuruluşları için Genel Şartlar” standardına uygun olarak Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF) ile karşılıklı tanıma anlaşması imzalamış ulusal akreditasyon kurumları tarafından düzenlenen ve aksamın uluslararası veya ulusal standartlara uygunluğunu belirten ürün sertifikası.

(2) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 Yerli İmalat Durum Belgesi, verildiği tarihten itibaren beş yıl süreyle geçerlidir.

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik

Yerli katkı ilave fiyatının belirlenmesi

- Tamamı yurt içi katma değerle üretilmiş olduğu belirlenen aksam için, lisans sahibi tüzel kişilere Kanun kapsamında uygulanacak yerli katkı ilave fiyatları **Bakanlık tarafından onbeş iş günü içerisinde EPDK'ya bildirilir.**

Yurt içi imalatın denetlenmesi

- Kanununun 6/B maddesinde yer alan hükümden yararlanmak isteyen lisans sahibi tüzel kişilerin elektrik üretim tesislerinde kullanılan herhangi bir aksamın Yerli İmalat Durum Belgesi'nin olup olmadığı, **geçici kabul işlemleri sırasında Kabul Heyeti tarafından kontrol edilir.**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

- 4) **“GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI ELEKTRİK ÜRETİM TESİSLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK”** 19 Haziran 2011 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- 5) **31/12/2013 TARİHİNE KADAR GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI ÜRETİM TESİSLERİNİN BAĞLANABİLECEĞİ TRAFİKO MERKEZLERİ VE BAĞLANTI KAPASİTELERİ 600 MW’LIK SINIR DAHİLİNDE ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TARAFINDAN İLAN EDİLEREK** 11/08/2011 tarih ve 28022 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

İLAN EDİLEN TRAFİKO MERKEZLERİ VE KURULU GÜÇLERİ

- 1) **Konya 1 Bölgesi:** (Akşehir, Alibeyhöyüğü, Beyşehir, Çumra, Konya-3, Konya-4, Ladik, Seydişehir trafo merkezleri) **46 MW.**
- 2) **Konya 2 Bölgesi:** (Altınekin, Ereğli, Güneysınır, Karapınar, Kızören trafo merkezleri) **46 MW.**
- 3) **Van, Ağrı Bölgesi:** (Başkale 380, Engil, Erçiş, Van, Van 380 trafo merkezleri) **77 MW.**
- 4) **Antalya Bölgesi:** (Akorsan, Finike, Kaş, Kemer, Korkuteli, Serbest bölge trafo merkezleri) **29 MW.**
- 5) **Antalya 2 Bölgesi:** (Akseki, Alanya 1, Alanya 2, Alara, Gazipaşa, Gündoğdu, Serik, Varsak trafo merkezleri) **29 MW.**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

- 6) **Karaman Bölgesi:** (Ermenek, Karaman, Karaman OSB, Mersin 380, Taşucu trafo merkezleri) **38 MW.**
- 7) **Mersin Bölgesi:** (Akbelen, Anamur, Erdemli, Gezende HES, Mersin 2 trafo merkezleri) **35 MW.**
- 8) **Kahramanmaraş, Adıyaman Bölgesi:** (Adıyaman Gölbaşı, Andırın, Çağlayan Havza, Doğan köy, Göksun, Kahramanmaraş, Kılavuzlu, Narlı, Sır trafo merkezleri) **27 MW.**
- 9) **Burdur Bölgesi:** (Bucak, Burdur, Tefenni trafo merkezleri) **26 MW.**
- 10) **Niğde, Nevşehir, Aksaray Bölgesi:** (Bor, Derinkuyu, Misliova, Niğde 2 trafo merkezleri) **26 MW.**
- 11) **Kayseri Bölgesi:** (Çinkur, Kayseri Kapasitör, Pınarbaşı, Sendiremeke, Taksan, Yeşilhisar trafo merkezleri) **25 MW.**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

- 12) **Malatya, Adıyaman Bölgesi:** (Adıyaman, Darende, Hasaeplebi, Malatya 1, Malatya 2, Malorsa trafo merkezleri) **22 MW.**
- 13) **Hakkari Bölgesi:** (Bağışlı, Hakkari trafo merkezleri) 21 MW.
Muğla, Aydın Bölgesi: (Bozdoğın, Dalaman, Data, Fethiye, Marmaris, Muğla, Yatağın, Yeniköy trafo merkezleri) **20 MW.**
- 14) **Muğla, Aydın :** (Bozdoğın, Dalaman, Data, Fethiye, Marmaris, Muğla, Yatağın, Yeniköy trafo merkezleri) **20 MW.**
- 15) **Isparta, Afyon Bölgesi:** (Barla, Eğirdir, Isparta, Keçiborlu, Kovada-2, Kuleönü trafo merkezleri) **18 MW.**
- 16) **Denizli Bölgesi:** (Acıpayam, Bozkurt, Tavas trafo merkezleri) **18 MW.**
- 17) **Bitlis Bölgesi:** (Adilcevaz, Tatvan trafo merkezleri) **16 MW.**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

- 18) **Bingöl, Tunceli Bölgesi:** (Bingöl, Özlüce HES, Pülümür, Tunceli) **11 MW.**
- 19) **Şırnak:** (Şırnak, Uludere trafo merkezleri) **11 MW.**
- 20) **Adana, Osmaniye Bölgesi:** (Bahçe, Karaisalı, Osmaniye, Toroslar trafo merkezleri) **9 MW.**
- 21) **Muş Bölgesi:** (Muş trafo merkezi) **9 MW.**
- 22) **Siirt, Batman, Mardin Bölgesi:** (Kızıltepe, Mardin, Siirt 370, Siirt Çim, Siirt TM trafo merkezleri) **9 MW.**
- 23) **Sivas Bölgesi:** (Kangal trafo merkezi) **9 MW.**
- 24) **Elazığ Bölgesi:** (Elazığ 2, Hankendi, Hazar 1, Hazar 2, Maden trafo merkezleri) **8 MW.**
- 25) **Şanlıurfa, Diyarbakır Bölgesi:** (Siverek) **7 MW.**
- 26) **Erzurum Bölgesi:** (Erzurum 1, Erzurum 2, Hınıs trafo merkezleri) **5 MW.**
- 27) **Erzincan Bölgesi:** (Erzincan, Erzincan-OSB trafo merkezleri) **3 MW.**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILANLAR)

- 6) **RÜZGAR VE GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN ÖLÇÜM STANDARDI TEBLİĞİ** 22/02/2012 tarihli ve 28212 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış, **31 Mart 2012 tarihli ve 28250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklikle revize edilmiştir.**

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILACAKLAR)

- 1) Tebliğ revizesinin ardından **METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN ÖLÇÜME İLİŞKİN UYGULAMAYI GÖSTERECEK BİR ALT DÜZENLEYİCİ İŞLEMİN (YÖNERGE, GENELGE GİBİ)** hazırlanarak yayımlanması,
- 2) Lisans Başvurularının alınma tarihinin **Kurul Kararı** ile belirlenerek ilan edilmesi,
- 3) Güneş enerjisine dayalı lisans başvurularında istenecek bilgi ve belgelerin **Kurul Kararı** ile belirlenerek ilan edilmesi,
- 4) **TEİAŞ Genel Müdürlüğü Tarafından YARIŞMA YÖNETMELİĞİNİN** hazırlanması.

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANS BAŞVURULARINA İLİŞKİN SÜREÇ (GÜNEŞ YOL HARİTASINDA YAPILACAKLAR)

- 5) Başvuruların değerlendirilmesi ve usulüne uygun olamayanların iade edilmesi,
- 6) Aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla başvurunun bulunması halinde yarışma yapılmak üzere TEİAŞ'a gönderilmesi,
- 7) Yarışma sonucunda ve başvuruda tekli olan başvuruların Lisanslama işlemlerinin yapılması.

LİSANSLAMA SÜRECİ

**Güneş Enerjisine
Dayalı Proje
Geliştirilmesi**

**Trafo merkezleri
göz önünde
bulundurularak
proje sahası tespiti
ve ölçüm
işlemlerine
başlanılması ...**

**Lisans
Başvurusu**

**İnceleme ve
Değerlendirme
Süreci**

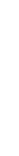
**Lisans Başvurularına
ilişkin teknik ve mali
yeterlilik ile aynı
trafoya/bölgeye yapılan
başvuruların
değerlendirmelerinin
EPDK tarafından
yapılması.**

**Lisans
Verilmesi**

İzin/Onaylar

İnşaat

Ticari Faaliyet

LİSANSLAMA SÜRECİ

LİSANS TEMEL KOŞULLARI-I

- Özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulmuş olması
- Anonim şirket olması halinde borsada işlem görenler dışındaki hisselerin tamamının nama yazılı olması
- Şirket sermayesinde %10 ve üzerinde doğrudan veya dolaylı paya sahip ortaklar ile yönetici ve denetçilerin Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen suçlardan dolayı mahkumiyetlerinin olmaması
- Mali yeterlilik (Asgari sermaye koşulu)
- **Banka Teminat Mektubu**

LİSANSLAMA SÜRECİ

LİSANS TEMEL KOŞULLARI-II

- ✓ -Lisanslama süreci EPDK'ya lisans başvurusunda bulunulması ile başlar.
- ✓ Lisans başvurusunda sunulması gereken belge ve bilgiler www.epdk.org.tr adresinde mevcut olup, toplam 14 adet belge, beyan ve bilgiyi içermektedir.
- ✓ Belge ve bilgilerin eksiksiz olması durumunda, lisans başvurusu inceleme ve değerlendirmeye alınır.

LİSANSLAMA SÜRECİ

LİSANS TEMEL KOŞULLARI-III

- İnceleme ve değerlendirmeye alınan lisans başvurularına ilişkin, öncelikli olarak ilgili dağıtım şirketi ve TEİAŞ'a bağlantı ve sistem kullanımı konusunda görüş sorulur.
- Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı'ndan söz konusu proje için inşaat öncesi döneme ilişkin sürenin belirlenmesi istenir.
- Bağlantı ve sistem kullanımı hakkında görüşün olumlu olması ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı tarafından inşaat öncesi döneme ilişkin sürenin belirlenmesi sonrasında, lisans başvurusu hakkında Kurul Kararı ile uygun bulma kararı alınır.

LİSANSLAMA SÜRECİ

LİSANS TEMEL KOŞULLARI-IV

➤ Lisans başvurusu Kurul Kararı ile uygun bulunan başvuru sahibi tüzel kişiden;

- Ana sözleşmesini ilgili mevzuata uygun hale getirmesi,
- Sermayesini yatırım tutarının % 20'ine çıkarması,
- Banka Teminat Mektubu tutarını Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili hükmü ile belirlenen tutara çıkarması,
- ÇED belgesinin alınması,

bu yükümlülüklerini, Kurul Kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde yerine getirmesi talep edilir.

Yükümlülüklerini öngörülen süre içerisinde yerine getiren tüzel kişilere Kurul Kararı ile lisansı verilir.

SUNUM PLANI

- **Güneş Enerjisi Potansiyelimiz ve Hedefler**
- **Global Güneş Enerjisi Piyasası**
- **YEK Kanununda Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler ve Uygulanacak Teşvikler (YEK Destekleme Mekanizması)**
- **Diğer Mevzuatta Güneş Enerjisine İlişkin Hükümler**
- **Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Süreç**
- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi**

YASAL DAYANAK

21 Temmuz 2011 tarihli ve 28001 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **“Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik”** 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Ayrıca, Yönetmelik kapsamındaki uygulamaları gösteren **“Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ”** 10 Mart 2012 tarihli ve 28229 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

AMAÇ VE KAPSAM

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, elektrik piyasasında; yalnızca kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kojenerasyon tesisi (25/10/2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelikte belirlenen değerin üzerinde verimliliğe sahip kojenerasyon tesisleri) kuran gerçek ve tüzel kişilerden lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulacaklara uygulanacak usul ve esaslar ile yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü azami beş yüz kilovatlık üretim tesisi ve/veya mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişilerin lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulması ve bu kapsamdaki tesislerin denetimi ile **üretilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak usul ve esasları** kapsar.

MUAFİYETLER

1- Kojenerasyon

- *Lisans alma, YOK
- *Şirket kurma, YOK
- *g./t. kişi, OLUR
- *Kurulu güç kısıtlı, YOK
- *Verimlilik değeri %80 (Bakanlık Yön.)

2- Mikro kojenerasyon

- *Lisans alma, YOK
- *Şirket kurma, YOK
- *g./t. kişi, OLUR
- *Tüzel kişi ihtiyaç fazlasını satabilir, gerçek kişi satamaz.
- *Kurulu güç kısıtlı, azami 50 kW

3- YEK dayalı azami kurulu gücü 0.5 MW

- *Lisans alma, YOK
- * Şirket kurma, YOK
- * g./t. Kişi OLUR
- * Gerçek ve tüzel kişi ihtiyaç fazlasını satabilir.
- * Kurulu güç kısıtlı, azami 500 kW (0,5 MW)

Sisteme enerji verilemez
Kaçan enerji bedeli ödenmez.

Tüzel kişi ihtiyaç fazlası enerji için YEK Cetvel 1'deki en düşük fiyat.

Kaynak bazında
Cetvel 1
Aksam bazında
Cetvel 2 .

5346 Sayılı YEK Kanunu Çerçevesinde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması

Muafiyetli (Lisanssız) Üretim

- Muafiyetli üretim kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten gerçek ve tüzel kişiler; ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini dağıtım sistemine vermeleri halinde, I sayılı Cetveldeki fiyatlardan on yıl süre ile faydalanabilir.
- Bu kapsamda dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisinin perakende satış lisansını haiz ilgili dağıtım şirketi tarafından satın alınması zorunludur.
- İlgili şirketlerin bu kapsamda satın aldıkları elektrik enerjisi, söz konusu dağıtım şirketlerince YEK Destekleme Mekanizması kapsamında üretilmiş ve sisteme verilmiş kabul edilir.

BAĞLANTI ESASLARI

- Üretim tesisleri ancak dağıtım sistemine bağlanabilir.
- Üretim – Tüketim tesisleri ancak aynı dağıtım bölgesi içinde olabilir.
- Bağlantı noktası itibarıyla YG (OG dahil) veya AG gerilim seviyesinden bağlantı mümkündür.
- AG’de trafo bazında bağlantı kısıtı VAR, YG’de bağlantı kısıtı YOK (trafo gücünün %30 ‘u.)
- Üretim tesisi kurmak için mutlaka bir tüketim tesisi (= abonelik) bulunması gereklidir.
- Her bir bağlantı noktasında bir kişiye;
yenilenebilir enerji kaynakları için 500 kW,
mikro kojenerasyon için 50 kW bağlantı kısıtı öngörülmüştür.
- Bir transformator merkezine rüzgar veya güneş enerjisinden yönlendirilen toplam güç 2 MW’a kadar bağlanabilir, üzeri için kaynak bazında TEİAŞ görüşü alınacaktır.

BAĞLANTI BAŞVURUSU

Başvurular

- hidroelektrik üretim tesisleri bakımından il özel idaresine,
- diğer kaynaklar bakımından dağıtım şirketine,

Takvim ayı bazında, yapılacak.

Başvuru aşamasında;

hidroelektrik üretim tesisleri için Tebliğ 8.1.'de, diğer kaynaklar için 8.2.'de yer alan belgeler sunulacaktır.

BAĞLANTI BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dağıtım şirketi, *her ayın beşinci günü* kendisince ilan edilmiş başvuru sahipleri ile bölgesindeki il özel idarelerinden kendisine yönlendirilen başvuruları bir araya getirerek teknik değerlendirmeye alır.

*Dağıtım şirketi kendisine yapılanlar ve il özel idaresinden yönlendirilen başvuruları **takip eden ayın ilk 20 günü içinde** sonuçlandıracaktır.*

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi

Öncelik Değerlendirmesinde Sırasıyla Aşağıdaki Kıstaslara Göre Öncelikle Yapılır:

- Başvuruya konu üretim tesisinin **yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı olması,**
- Başvuruya konu üretim tesisinin **kojenerasyon tesisi olması,**
- Başvuruya konu **üretim tesisinin tüketim tesisi ile aynı yerde olması,**
- Başvurunun **talep birleştirme hükümleri** kapsamında olması,
- Başvuru sahibinin **önceden uygun bulunmuş bir başvurusunun olmaması,**
- Başvuru sahibinin varsa **son bir yıl içindeki tüketim miktarının diğer başvurulardan yüksek olması,**
- **Başvuru tarih ve sayısı.** Dağıtım şirketi ile il özel idaresine yapılan başvuru/başvurular aynı gün yapılmış ise dağıtım şirketine yapılan başvuru öncelik kazanır, bu nitelikte birden çok başvuru varsa sayısına göre öncelik alır.

BAŞVURUNUN SONUÇLANDIRILMASI

- Bağlantı başvurusu kabul edilenler listesinde yayımlananlar ile başvuru aynı listede alternatif bağlantı önerisi şeklinde sonuçlandırılanlardan Tebliğ 11.9 hükmünde öngörülen beyanı süresinde verenler için dağıtım şirketince listenin ilan tarihinden itibaren 1 ay içerisinde yazılı olarak başvuranlara **Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu** şahsen veya vekâleten tebellüğ ettirilerek verilir.
- Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubunu alanlar ile Tebliğ 12.6 hükümlerine göre su kullanım hakkı izin belgesini alanlar **bu belgeleri alma tarihlerinden itibaren 180 gün içinde** Tebliğ 13.1.'de yer alan bilgi ve belgeleri tamamlayarak dağıtım şirketine bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarını yapmak üzere başvuru yaparlar.
- Belgeleri süresi içerisinde sunan kişi ile **otuz gün içerisinde bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları imzalanır.**

ÜRETİM TESİSLERİNİN İŞLETMEYE GİRMESİ

➤ Dağıtım sistemine bağlanacak üretim tesislerinin geçici kabul işlemlerinin, bağlantı anlaşmasının imza tarihinden itibaren;

YG'den bağlanacak hidrolik tesislerin 3 yıl,

YG'den bağlanacak diğer tesislerin 2 yıl,

AG'den bağlanacak tesislerin 1 yıl,

içinde yapılıp bitirilmesi zorunludur. Süre uzatımı yoktur.

DİĞER HÜKÜMLER

➤ Mülkiyet ve işletme sınırları bağlantı anlaşmasında belirlenir.

➤ **Kurul , dağıtım şirketlerinin görüşünü alarak;**

Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esasları ile

Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında yer alacak genel

hükümler, belirleyecektir. (KURUM WEB SİTESİNDE GÖRÜŞE

SUNULDU.)

➤ Üretim tesisleri sisteme enerji sistem kullanım anlaşmasında belirtilen tarihte verilebilir. Bu tarih ancak **HER AYIN İLK GÜNÜ** olabilir.

➤ Üretim tesisleri;

Üretim-tüketim aynı yerde ise sisteme verdiği/çektığı net enerji

Üretim-tüketim aynı yerde değilse sisteme verdiği ve sistemden çektiği

enerji miktarı için ayrı ayrı,

DAĞITIM SİSTEM KULLANIM BEDELİ ödeyecektir.

Tüketim Birleştirme

Birden fazla gerçek/tüzel kişi ühdelerindeki tesislerde tüketilen elektrik enerjisi için tüketimlerini birleştirerek bu yönetmelik kapsamında üretim tesisi/tesisleri kurabilirler.

İhtiyaç Fazlası Enerji

➤ Lisanssız üretimin kişinin kendi ihtiyacı için yapılması esastır.

Ancak;

- ✓ Gerçek/tüzel kişilerce kurulan YEK'e dayalı tesislerde,
- ✓ Gerçek / tüzel kişilerce kurulan kojenerasyon tesislerinde, üretilen elektrik enerjisinin üretim tesisi ile aynı yerde kurulu tüketim tesisinde ya da tesislerinde tüketilemeyen miktarı aynı kişinin ühdesindeki, üretim tesisleriyle aynı yerde olmayan bir tüketim tesisinde ya da tesislerinde tüketilebilir.
- ✓ Öyleyse mikro kojenerasyon tesisleri için üretim tüketim aynı yerde olmak durumundadır.

İhtiyaç Fazlası Enerji

- Sisteme verilen ihtiyaç fazlası enerji dağıtım şirketince;
Üretim-tüketim aynı yerde ise ilgili sayaç verisinden saatlik bazda,
Üretim tüketim aynı yerde değil ise tüketim miktarı saatlik bazda, üretim miktarından mahsuplaştırıldıktan sonra saatlik bazda tespit edilir.
- ✓ Saatlik bazda tespit edilen ihtiyaç fazlası enerji ay sonunda konsolide edilir.
Hesaplamalara esas miktar bu miktardır.
- ❑ **YEK dayalı üretim tesislerinden sisteme verilen ihtiyaç fazlası enerji YEKDEM kapsamında,**
- ❑ **Mikro kojenerasyon tesislerinden sisteme verilen ihtiyaç fazlası enerji perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi tarafından perakende satış tarife kapsamında, değerlendirilir.**

İhtiyaç Fazlası Enerji

YEK'e dayalı üretim tesislerinden sisteme verilen ihtiyaç fazlası enerji miktarı için;

- kaynak bazında CETVEL 1 fiyatları,
- aksam bazında CETVEL 2 fiyatları,
- Mikro kojenerasyon tesislerinden sisteme verilen ihtiyaç fazlası enerji miktarı için CETVEL 1'deki en düşük fiyat, uygulanır.

Öyleyse kojenerasyon tesislerinden sisteme verilen enerji için ödeme yapılmaz.

Cetvel 1 fiyatları ON YIL süreyle uygulanacaktır.

Lisanssız üreticiler üretimleri için ikili anlaşmayla satış yapamaz.

SON HÜKÜMLER

- Üretim tesisleri için Kurumca kamulaştırma yapılamaz. İlgili kurum ve kuruluşlardan izin almak kaydıyla kamu/hazine arazisi üzerinde üretim tesisi kurulabilir.
- Üretim tesisleri DUY kapsamında dengeleme birimi olamaz/ uygulamalara katılamazlar.
- Üretim yapan gerçek ve tüzel kişiler anlaşmazlıkların çözümü amacıyla Kuruma başvurur.
- Kurulacak üretim tesislerinde kullanılacak ve Cetvel 2'de adı geçen mekanik ve/veya elektro mekanik aksamdan her birinin en fazla önceki beş takvim yılında üretilmiş olması zorunludur.

SON HÜKÜMLER

- Yönetmelik ve Tebliğ kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından üretim yapmak amacıyla dağıtım şirketi ile Bağlantı ve Sistem Kullanım Anlaşmalarını imzalayan ve dağıtım sistemine YG'den bağlanan üreticilere, talep etmeleri halinde, önceki yıl içinde üreterek sisteme verdikleri toplam elektrik enerjisi miktarını gösteren, Yönetmelik EK-4'e uygun, **bir yıl süreli Üretim Kaynak Belgesi**, söz konusu miktarın emisyon ticareti kapsamındaki piyasalarda satışında kaynak türünün belirlenmesi ve takibi için kullanılması amacıyla, dağıtım şirketince verilir.
- 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan alanlarda 5346 sayılı YEK Kanunu'nun 6/A maddesi uyarınca kurulacak lisanssız elektrik üretim tesislerinin kurulmasında **kamu yararı bulunup bulunmadığına** Yönetmelik ve bu Tebliğ kapsamındaki yer tahsisine ilişkin başvuru üzerine **Orman ve Su İşleri Bakanlığınca** karar verilebilir.

TEŞEKKÜRLER

sdemir@epdk.org.tr

Tel : +90 312 201 41 48

Adres: Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi No:51/C
06530 Yüzüncüyıl-ANKARA
www.epdk.org.tr